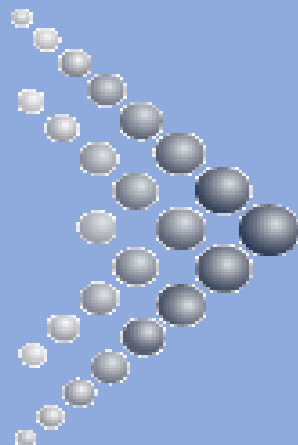


KREFT registeret

INSTITUTT FOR POPULASJONS-
BASERT KREFTFORSKNING



Kreftregisteret



RADHIST
Radiumhospitalets
historielag



Opprinnelige Radiumhospital fra 1932 (venstre) og tilbygg for forskning og Kreftregister (høyre)

Allerede før Radiumhospitalet ble etablert i 1932, ble det foreslått å etablere et kreftregister. Men det var først etter krigen at denne tanken ble til konkrete planer. Det naturlige sted å legge registeret var Radiumhospitalet. Sykehusledelsen den gang mente at Radiumhospitalet skulle ha 3 fundamenter for sin framtidige aktivitet: Pasientbehandling, forskning og et kreftregister. Et slikt register skulle overvåke kreftsykdommen i samfunnet med tanke på mulige tiltak.



Det var få ansatte og liten plass de første årene.

Helsedirektoratet vedtok i 1951 at kreft skulle være en meldepliktig sykdom. Men det fantes den gang intet system for å ta i mot alle disse meldingene. Dermed måtte man raskt etablere en slik instans. Med bakgrunn i kravet om meldeplikt ble således Kreftregisteret etablert i 1952. Den gang var dette et av de første nasjonale kreftregistre i verden. Som i mange andre sammenhenger var det Landsforeningen mot kreft (nåværende Kreftforeningen) som finansierte driften de første årene slik at man kom raskt i gang. Først i 1979 tok staten hele ansvaret for driften av Kreftregisteret



I disse moderne bygningene i Oslo Cancer Cluster ved Radiumhospitalet har også Kreftregisteret nå funnet sin plass.

Kreftregisteret vokste etter hvert ut av lokalene på Radiumhospitalet og flyttet i en periode til annet sted i Oslo. I mellomtiden bygget Oslo kommune flere store bygg på nabolikheten til Radiumhospitalet. En del av bygningsmassen bruker kommunen selv men mye leies også ut, bl.a. til sykehusformål. Her fant også Kreftregisteret sine lokaler og i 2015 kom Kreftregisteret «hjem igjen» til Radiumhospitalet.



Bilde fra Kreftregisterets nettsider

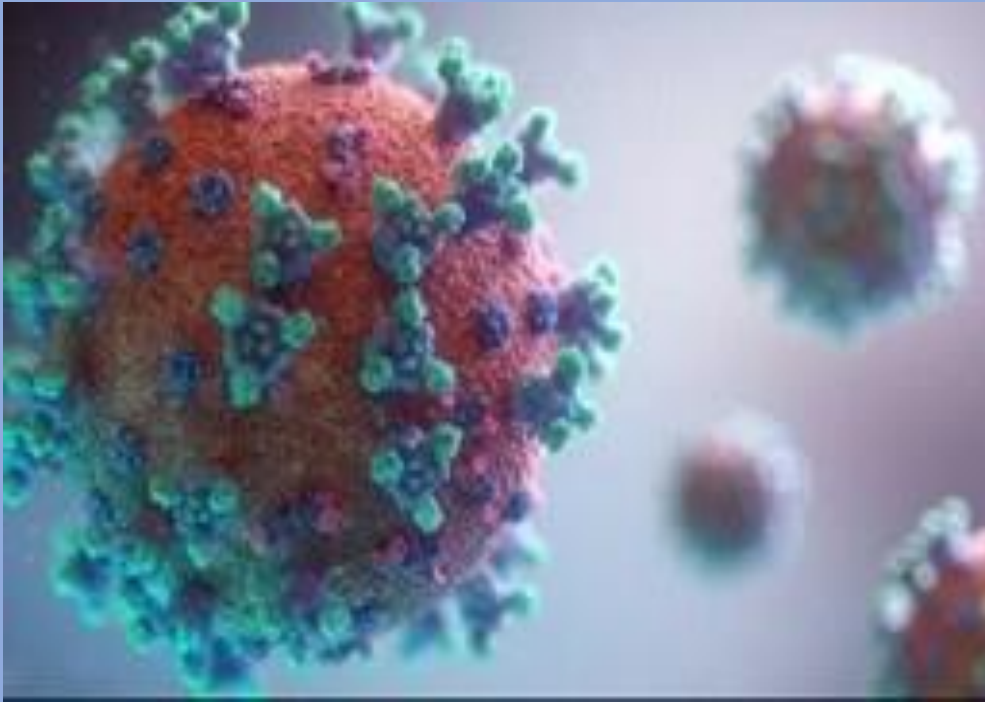
Kreftregisteret arbeider i dag innenfor 3 hovedfelt. Det første fagområdet er registreringen av krefttilfellene som en videreføring av den opprinnelige oppgaven fra 1952. Registeret overvåker utviklingen av antall krefttilfeller i Norge men man kan også følge hvordan det går med pasientene. Bli flere friske nå enn før? Er det ulike resultater av kreftbehandling i ulike deler av landet? I så fall kan man undersøke nærmere om bakgrunnen for ulikhetene.

Hensikten med å registrere ulike sider av kreftutviklingen i samfunnet er å oppdage endringer og overvåke kvaliteten på behandlingen av kreftpasienter nasjonalt. Kreftregisteret utgir årlig en oversikt over kreft i Norge. Den er tilgjengelig for alle interesserte.



Bilde fra Kreftregisterets nettsider

Oppgave nummer to er ansvaret for nasjonale helseundersøkelser om kreft. Målet er å oppdage kreft mens sykdommen ennå er i forstadiet. Dette er lenge før pasienten merker noen symptomer. Dersom kreft kan oppdages tidlig, vil leveutsiktene for pasienten være bedre og behandlingen mye enklere. I 2001 ble Kreftregisteret utpekt av Helse- og sosialdepartementet til å være et nasjonalt screeningsenter i Norge. Man har i dag (2022) ansvaret for 3 nasjonale screeningprogram: Brystkreft (mammografi), livmorhalskreft (underlivsundersøkelse med celleprøve) og tarmkreft (avføringsprøve eller skopi).



Bilde fra Kreftregisterets nettsider

Oppgave nummer 3 er forskning. Kreftregisteret er involvert i mange og store forskningsprosjekter. Disse kan være langvarige, gjerne over flere år. Til gjengjeld er resultatene ofte viktige fordi man kan oppdage hvilke faktorer som bidrar til kreft (f.eks. røyking) og hvilke behandlinger som gir gode resultater. Norge er et lite land med relativt få innbyggere slik at internasjonalt samarbeid er viktig i denne type forskning. Dermed kan man også sammenligne Norge og andre land mht. antall tilfeller av de ulike krefttyper og resultatet av behandlingen på et nasjonalt nivå. Kreftregisteret overvåker alle sider av kreft og kreftbehandling i Norge.